

Propozycja wykorzystania filmu edukacyjnego „Na przekór” podczas lekcji wychowawczej.

Przedmiot: Lekcja wychowawcza

Etap edukacyjny: Szkoły ponadgimnazjalne

Czas trwania: 45minut

Temat lekcji: „Kiedy ciało jest smutne, serce powoli umiera” – Albert Camus, *Upadek*.

Cele – wymagania ogólne:

- ukazanie właściwej (służebnej wobec ducha) roli ciała człowieka
- uświadomienie, że siła woli i praca nad sobą, a nie siła fizyczna czy wygląd decyduje o tym, kim jesteśmy
- ograniczenia i ułomności fizyczne nie muszą być przeszkodą w realizacji marzeń i pasji. Przykładem tego jest mistrzyni paraolimpijska Katarzyna Rogowiec
- rozwijanie umiejętności pracy z filmem edukacyjnym na przykładzie reportażu „Na przekór”

Cele operacyjne:

- uczeń definiuje pojęcia: kult ciała, kalos kagathos
- uczeń charakteryzuje obecny w mediach wizerunek młodych i sprawnych ludzi
- uczeń wie, że obraz medialny ciała jest nieprawdziwy i prowadzi do wykluczeń, a także gorszego samopoczucia i kompleksów u odbiorców
- uczeń analizuje postawę głównej bohaterki filmu, która wbrew przeciwnościom losu jest aktywna i realizuje cele, które sobie wyznacza
- uczeń zauważa, że fizyczna niepełnosprawność jest tylko częścią tożsamości, która nie musi zamykać człowiekowi drogi do „normalnego” życia i spełniania marzeń

Pomoce naukowe: film „Na przekór”, sprzęt dvd potrzebny do emisji

Metody pracy: dyskusja, analiza filmu, praca w grupach

Przebieg lekcji:

1. Sprawdzenie obecności.
2. Wprowadzenie tematu lekcji. Nauczyciel dokonuje krótkiego wprowadzenia tematu, zadaje pytania: Co to znaczy mieć piękne ciało? Co to jest kult ciała? Jakie ciała media uznają za piękne?

Uczniowie podają odpowiedzi, np.:

- W mediach pokazywane są piękne ciała: podziwiamy sportowców lub gwiazdy filmowe
- Ciało prezentowane jest jako najważniejszy element tożsamości człowieka
- Człowiek o „innym” ciele, wyglądzie, bywa traktowany jako obcy, dziwny, gorszy

Nauczyciel pyta: Czy taki obraz ciała i człowieka jest prawdziwy?

3. Podział klasy na dwie grupy. Jedna z nich będzie podawała argumenty popierające wizerunek ciała pokazywany w mediach. Druga wskaże negatywne skutki takich działań. Nauczyciel moderuje dyskusję.

Grupa 1 („za”):

- Dzięki temu, że oglądamy wokół siebie (w telewizji, reklamach, kinie) pięknych ludzi, możemy sami się zmotywować do tego, aby dbać o własne ciało.
- Piękne ciała to także zdrowe, wysportowane ciała. Piękno łączy się ze zdrowiem, dbając o sylwetkę, zapewniamy ciału wysiłek niezbędny do jego prawidłowego funkcjonowania. Ruch to zdrowie.
- Gwiazdy, które oglądamy w mediach muszą być piękne, aby widzowie chcieli im zazdrościć i obdarzać uwielbieniem.

Grupa 2 („przeciw”):

- Ciała pokazywane w mediach niekoniecznie są zdrowe – są raczej sztucznie wytrenowane godzinami pracy na siłowni, za pomocą głodówek lub diet mających negatywne skutki dla zdrowia.
- Ciało pokazywane w mediach jest sztuczne: wykreowane w gabinetach chirurgicznych, albo poprawione za pomocą komputera.
- Wizerunki pokazywane w mediach prowadzą do wykluczenia wielu grup społecznych: osób starszych, ubogich (których nie stać na modne ubrania) lub ułomnych fizycznie.
- Niewielu z nas może pochwalić się naturalnie naprawdę pięknym ciałem – mamy wady i w nich kryje się wyjątkowość każdego człowieka. Próbując za wszelką cenę osiągnąć ideału tracimy część osobowości.
- Nadmierne zwracanie uwagi na wygląd prowadzi do osłabiania związków międzyludzkich, relacji głębokich – ważniejsze staje się zrobienie „pozytywnego wrażenia” za pomocą samego wyglądu.

4. Obejrzymy teraz reportaż o polskiej mistrzyni paraolimpijskiej Katarzynie Rogowiec. Jak zobaczycie, jest, w wyniku wypadku, pozbawiona części rąk.

Podczas projekcji zwróćcie uwagę :

- a. Czy jest osobą atrakcyjną?
- b. Jak wygląda jej codzienność?
- c. Jak jest postawa wobec życia?

5. Omówienie filmu (dyskusja): uczniowie odpowiadają na pytania postawione powyżej.

*Nauczyciel zwraca uwagę, że bohaterka filmu, choć okaleczona, ma dużo bardziej sprawne ciało niż niejeden w pełni zdrowy człowiek (Kasia chodzi na siłownię, basen, jeździ na rowerze, biega; jej przyjaciel wspomina, że mobilizuje swoich bliskich do ruchu fizycznego). Pomimo obiektywnych przeciwności - trenuje, osiąga sukcesy sportowe, jest towarzyska i pełna życia.

7. Przypomnienie greckiego pojęcia *kalokagathia*, oznaczającego połączenie piękna i dobra. Co to może oznaczać w dzisiejszych czasach? Jak można odnieść to pojęcie do bohaterki filmu? Czy może być „piękna” będąc jednocześnie ułomna? Kogo nazwiemy „pięknym” –

osobę sprawną fizycznie, ale nie dbającą o ciało, czy osobę częściowo ułomną, ale wysportowaną i zadbaną?

8. Nauczyciel pisze na tablicy cytaty z *Upadku* A. Camus „**Kiedy ciało jest smutne, serce powoli umiera**”

A następnie pyta: jak można odnieść cytaty z Alberta Camus „**Kiedy ciało jest smutne, serce powoli umiera**” do postawy bohaterki; jej ciało różni się od medialnych ideałów, czy „smutne” ciało to ciało hollywoodzko piękne czy ciało, które jest wynikiem pracy siły woli i charakteru?

Dyskusja.

Podsumowanie

Każdego dnia medialna rzeczywistość atakuje nas wizerunkami ciał nieprawdziwych, młodych, wychudzonych. Nie modne ubrania czy makijaż, ale sprężystość i świadomość ciała sprawia, że mamy energię i witalność do życia. Sport i wysiłek fizyczny wpływają pozytywnie na samopoczucie psychiczne. Historia Katarzyny Rogowiec pokazuje, że nigdy nie można poddawać się trudnościom, należy walczyć z własnymi ograniczeniami i społecznymi oczekiwaniami. Nie siła fizyczna, ale charakter i determinacja decydują o naszych sukcesach.